



**LANDSKRONA
STAD**

Beslutas av: Miljönämnden **Datum:** 2021-04-22

Dokumentet gäller för: Landskrona stads skolor och förskolor

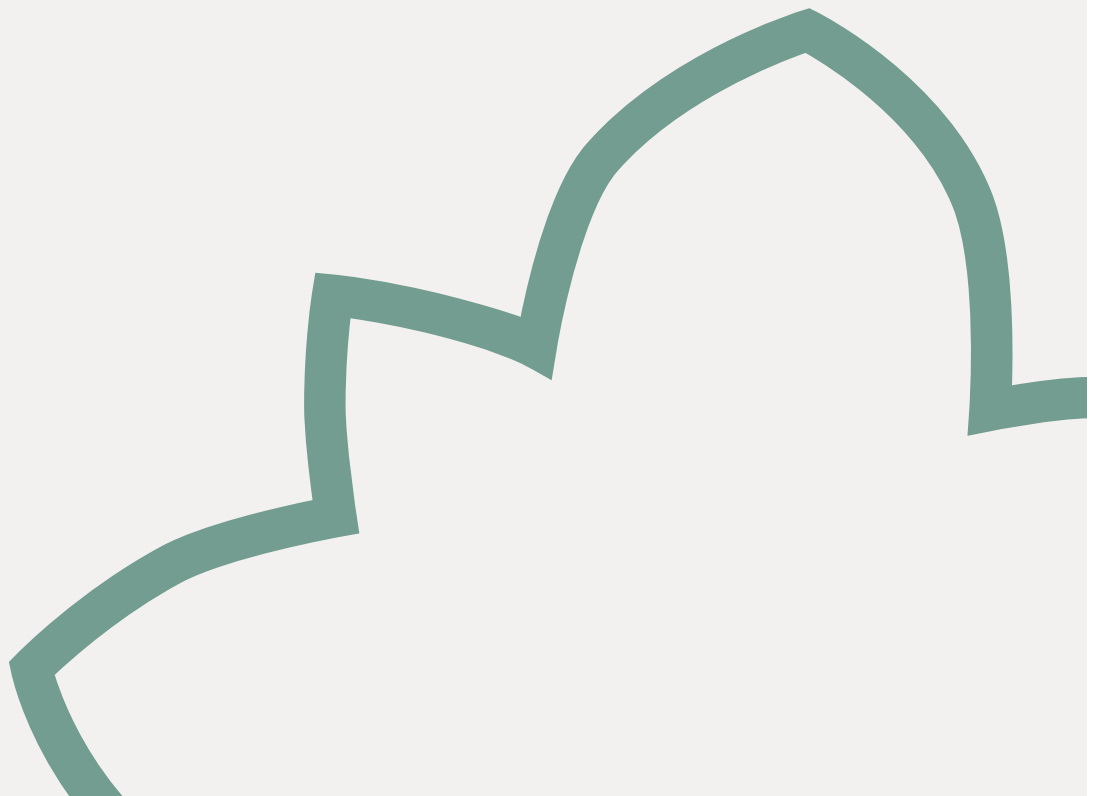
Dokumentansvarig: Miljöförvaltningen

Revideras: Vid behov

Diarienummer: -

Kriterier för en bra utemiljö på skolgårdar

Riktlinje



Innehåll

Kriterier för en bra utemiljö på skolgårdar i Landskrona	3
Introduktion	3
1. Lokalisering	3
1.1 Mark	4
1.2 Luft	4
1.3 Buller	5
2. Utformning	7
2.1 Tillräckligt stor friyta	8
2.2 Friytans sol- och skuggförhållanden	9
3. Materialval	10
3.1 Trä	11
3.2 Plast	11
3.3 Bildäck	11
3.4 Konstgräs och fallskyddsgummi	12
3.5 Landskrona stads plastpolicy	12
3.6 Riktlinjer för materialval på skolgårdar	13
4. Bedömning	15

Kriterier för en bra utemiljö på skolgårdar i Landskrona

Dessa riktlinjer har arbetats fram i enlighet med miljöbalkens bestämmelser, vars syfte är att främja en hållbar utveckling för människors hälsa och miljö. Riktlinjerna ska vara en hjälp för verksamhetsutövare och ska tillämpas vid nyetablering, ombyggnation och fortsatt drift av skolor och förskolor. De kommer även att användas som underlag för hälsoskyddstillsynen enligt miljöbalken i bedömningen om en skolgård uppnår standarden för en hälsosam plats för barn och elever att vistas på.

Med skolgård avses platsen utomhus där barnen vistas vid skolor, förskolor eller fritidshem.

Du som verksamhetsutövare för en skola eller förskola ansvarar för att miljön är hälsosam både inne och ute. Du måste ha den kunskap som krävs för att uppfylla bestämmelserna i miljöbalken.

Introduktion

Forskning visar att den fysiska omgivningen har stor betydelse för barns och ungas hälsa och lärande. Barn och unga mår bättre och är friskare när de kan vistas utomhus jämfört med inomhus. Risken för att sjukdomar sprids minskar och deras koncentrationsförmåga och motorik förbättras av lek, spring eller annan fysisk aktivitet.

Samtidigt är barn mer känsliga för miljöfaktorer, därför är det särskilt viktigt att barns utomhusvistelse sker i så bra och hälsosam miljö som möjligt. En sund miljö under de tidiga uppväxtåren är en viktig grund för fortsatt god hälsa.

De kriterier som ska prioriteras enligt miljönämnden i Landskrona stad och behöver tas hänsyn till vid planering, skapande och bibehållande av en bra utomhusmiljö presenteras närmre nedan.

- lokaliseringen med avseende platsens förutsättningar gällande mark, luft och buller
- skolgårdens utformning
- materialval och användning av plast på skolgårdens redskap och lekytor.

1. Lokalisering

Enligt krav i miljöbalken ska alltid bästa möjliga plats väljas när man ska lokalisera en skola eller förskola. Du som är verksamhetsutövare ska motivera

valet av plats i din anmälan. När skolverksamheten väl etablerats är det din skyldighet som verksamhetsutövare att se till att platsen även i framtiden är lämplig för verksamheten.

1.1 Mark

Landskrona är en gammal industristad och det finns förorenad mark på många ställen. Marken kan ha förorenats av tidigare verksamhet på platsen eller att förorenade jordmassor placerats där. Marken där skolan/förskolan placeras ska uppfylla kriterierna för känslig markanvändning enligt Naturvårdsverkets riktvärdesmodell för förorenad mark. Finns det risk för föroreningar ska undersökningar utföras och eventuella åtgärder vidtas innan platsen tas i bruk.

Det är inte ovanligt att föroreningar påträffas i mark trots att det inte funnits indikationer på tidigare miljöfarlig verksamhet på platsen. Miljöförvaltningen rekommenderar därför att marken provtas innan etablering för att lättare kunna bedöma markens lämplighet. Det innebär dessutom mindre risk för komplikationer senare i exploateringsskedet då eventuella föroreningar oftast upptäcks och då kan förorsaka betydande förseningar i byggprocessen. För att få ett bra resultat behöver ni anlita en sakkunnig (exempelvis miljö-/mark-konsult) för hjälp med provtagning och analys av resultat.

Kontakta gärna miljöförvaltningen om ni vill ha hjälp med information om historiska verksamheter på platsen.

Om det hittas misstänkta markföroreningar på en befintlig skolgård ska du enligt bestämmelser i miljöbalken genast kontakta miljöförvaltningen och anmäla detta.

Vägledning

- Naturvårdsverkets rapport Riktvärden för förorenad mark, utgiven 2009-09-01, ISBN 978-91-620-5976-7, ([Naturvårdsverket - Riktvärden för förorenad mark](#)).
- Naturvårdsverkets stöd och information kring förorenad mark samt de generella riktvärdena, ([Naturvårdsverket - Stöd och information - Riktvärden för förorenad mark](#)).

1.2 Luft

Det är viktigt att luften är så ren som möjligt i barnens omgivning. Barn påverkas mer än vuxna av höga halter luftföroreningar eftersom de andas in mer luft än vuxna, räknat per kilo kroppsvikt. De har också mindre luftrör och blir oftare sjuka. Luftföroreningar kan skada barnens utveckling så att de till exempel får sämre lungfunktion, vilket kan komma att påverka deras hälsa och

livskvalitet under hela livet. Barn med astma och allergisjukdomar är särskilt utsatta.

Det är du som verksamhetsutövare som ansvarar för att välja en lämplig placering utifrån vägtrafik, industrier och annat som kan påverka luftkvaliteten. Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft utgör gränsvärden och i det nationella miljökvalitetsmålet för frisk luft finns hälsobaserade riktvärden.

Vid nyetablering av skola/förskola på en plats som du eller miljöförvaltningen misstänker inte uppfyller dessa krav ska du som verksamhetsutövare visa att platsen är lämplig. Du kan bli förelagd att utföra mätningar/beräkningar och sedan vidta åtgärder för att sänka halterna av förorenande ämnen.

Lagkrav

- Miljöbalken 2 kap. hänsynsreglerna bland annat försiktighetsprincipen och 5 kap (1998:808)
- Luftkvalitetsförordningen (2010:477)
- Miljöbalken 2 kap 6 § och 9 kap 3 och 9 §§.

Vägledning

- Boverkets rapport 2015:8 Gör plats för elever och unga - En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö.
- Boverkets allmänna råd om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet, BFS 2015:1.

Prejudicerande dom

- Miljööverdomstolen (MÖD 2011:26) 2011-04-19, dom M4256-10.

Nationella miljömål

- Frisk luft "Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas."

1.3 Buller

Buller påverkar människor olika beroende på vilken typ av buller det är, vilken styrka det har, vilka frekvenser det innehåller och hur det varierar över tid. Bullerstörningar påverkar vår prestation, inlärning och sömn negativt och barn är mer känsliga än vuxna. I synnerhet barn med hörselnedsättning, läs- och skrivsvårigheter, ADHD och barn med annat modersmål än det som talas i klassrummet.

Skolor och förskolor ska helst inte placeras vid kraftigt trafikerade gator eller nära industrier och större garage då risken för buller är stor just i dessa områden. Buller från väg- och tågtrafik får inte vara för höga, varken inomhus eller ute på skolgården.

Vid nyetablering av skolor och förskolor måste man beakta att dessa verksamheter ger upphov till ljud som kan störa intilliggande bostäder. Detta gäller även om en befintlig verksamhet får utökat antal barn. Vid utformning skolor/förskolor bör man beakta att byggnaderna i sig kan fungera som en bullerskärm.

Naturvårdsverket kom med nya riktlinjer gällande buller på skolgårdar från väg- och spårtrafik i september 2017. I dessa framgår att buller från väg- och spårtrafik på nya skolgårdar inte får överskrida 50 decibel (dBA) ekvivalentnivå eller 70 dBA maximalnivå i utemiljö som är avsedd för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Med ny skolgård avses skolgårdar som tagits i drift eller inkommit som remiss eller anmälan till tillsynsmyndigheten efter det att vägledningen publicerats, september 2017. För äldre skolgårdar gäller att ljudnivån inte får överskrida 55 dBA.

Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus får det inte bullra mer än 30 dBA inomhus. Även om det finns gränsvärden är det så klart bra om man kan välja en lokalisering där bullret ligger långt ifrån gränsvärdena. Ju tystare miljö, desto bättre för barnen.

Ljudnivå från industri, verksamhet och fasta installationer ska inte överstiga 50 dB(A) ekvivalent (klockan 06–18), 45 dB(A) ekvivalent (klockan 18–22) och 40 dB(A) ekvivalent (klockan 22–06) vid fasad, uteplats och utevistelser vid förskola.

Ljudnivåerna som angetts ovan gäller den tid på dygnet som lokalerna används, nattvärdet behöver endast tillämpas på nattöppen verksamhet. Ljudnivån gäller även för transporter till och från verksamheten.

	Skolgård etablerad före september 2017	Skolgård etablerad efter september 2017
Väg- och spårtrafik ekvivalentnivå	Understiga 55 dBA	Understiga 50 dBA
Väg- och spårtrafik maxnivå	Understiga 70 dBA	Understiga 70 dBA
Industri, verksamhet och fasta installationer kl 06-18	50 dBA	50 dBA
Industri, verksamhet och fasta installationer kl 18-22	45 dBA	45 dBA
Industri, verksamhet och fasta installationer kl 22-06	40 dBA	40 dBA

Tabell 1. Riktlinjer gällande buller på skolgårdar

Mätningen eller beräkningen ska utföras enligt Naturvårdsverkets rekommenderade mät och beräkningsmetoder för buller från vägtrafik. Exempel på mät- och beräkningsmetoder är Statens Naturvårdsverk Rapport 3298 (Buller från vägtrafik) och Nordisk beräkningsmodell Rapport 4653, reviderad 1996 (Vägbuller).

Prejudicerande dom

- Miljööverdomstolen 2000-09-04, dom MÖD 2000:32. Ljudnivån vid en befintlig skola ska åtgärdas så att den inte någonsin på skolgården överstiger 55 dB(A).

Vägledning

- Naturvårdsverkets Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik, NV-01534-17. September 2017.
- Boverkets rapport 2015:8 Gör plats för elever och unga - En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö.
- Naturvårdsverkets rapport 6538 (Ljudnivå från industri, verksamhet och fasta installationer).

2. Utformning

Det är viktigt för barns och ungas hälsa och välbefinnande att de har möjlighet till regelbunden daglig utevistelse i tillräcklig omfattning i en bra miljö. I planeringen och utformningen av en skolgård behöver därför stor vikt läggas på utemiljöns avseende på placering och utformning.

Med friyta avses den yta som är tillgänglig och anpassad för barnen och eleverna som lek- och vistelsemiljö och ska ligga i anslutning till skolbyggnaden. En friyta innehåller inte förrådsbyggnader, bil- och cykelparkering och ytor för leveranser eftersom det är otillgängliga ytor.

2.1 Tillräckligt stor friyta

Forskning har visat att det är viktigt att barn och unga har tillgång till ytor som tillåter dem att röra sig obehindrat i olika riktningar (Sandseter, 2011).

Storleken på friytan ska vara tillräcklig för att alla barns behov ska kunna uppfyllas. Det ska finnas plats för ytkrävande och fartfyllda lekar, en trygg och lugnare zon och en vild zon med skog eller anlagd naturliknande miljö. Friytan ska vara så rymlig att varierande terräng ska kunna bevaras utan omfattande slitage på mark och vegetation eller konstgjort material vilket också är en kostnadsfråga för verksamhetsutövare. Boverket rekommenderar 40 kvm per barn för förskolegårdar, 30 kvm per elev för skolgårdar samt att den totala ytan inte understiger 3 000 kvm.

Lagkrav

- Miljöbalken 1 kap 1§ och 2 kap. 6§ (1998:808).
Miljöbalken är tillämplig på utomhusmiljön för förskolor och därför får förskolans utegård inte utgöra en olägenhet för barnens hälsa.
Lokaliseringsprincipen anger att en plats som är olämplig för ändamålet inte ska väljas.

Prejudicerande dom

- Mark- och miljödomstolen (MD Mål nr 4740–10, 2011-04-29).
- Miljööverdomstolen (MÖD 2011:26, 2011-04-19, dom M4256-10).

I båda fallen fastslås det att förskolor ska byggas där det går att vara ute varje dag utan risk för hälsan.

Vägledning

- Boverkets allmänna råd om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet, BFS 2015:1.
- Boverkets rapport 2015:8 Gör plats för elever och unga - En vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö.

Referenser

Sandseter, E. B. (2011). Children's Risky Play from an Evolutionary Perspective: The AntiPhobic Effects of Thrilling Experiences. *Evolutionary Psychology*, 257-284.

2.2 Friytans sol- och skuggförhållanden

Solljuset behövs för att D-vitamin ska kunna bildas i huden. Samtidigt är barns hud känsligare för UV-strålning än vuxnas. Barn som blivit överexponerade för UV-strålning från solen löper större risk att drabbas av hudcancer senare i livet. Beskuggningen av utegården är därför av vikt.

Växtlighet och spännande lekställen i skuggan minskar exponeringen för UV-strålning med nära hälften och minskar även risken att redskapen blir varma och att barnen bränner sig. Exempel på goda skuggåtgärder är att bevara befintliga träd, plantera träd och buskar, uppföra genomskinliga tak med UV-filter på skolgårdar, placera bänkar under större konstruktioner.

Tillfälliga åtgärder kan vara segeldukar i anslutning till lekplatser och parasoll. Strålsäkerhetsmyndigheten anger som riktlinje att hälften av himlen bör vara skyddad av växtlighet vid populära lekställen.

Vägledning

- Boverkets allmänna råd om friyta för lek och utevistelse vid fritidshem, förskolor, skolor eller liknande verksamhet, BFS 2015:1.
- Strålsäkerhetsmyndigheten, www.stralsakerhetsmyndigheten.se.
- Luft och miljö, Barns hälsa, Naturvårdsverket 2017.
- Solskyddsfaktorer, Sju tips för säkrare lekplatser och friskare barn, Länsstyrelserna och Strålsäkerhetsmyndigheten
[Solskyddsfaktorer – sju tips för säkrare lekplatser och friskare barn - Strålsäkerhetsmyndigheten](#)

Följande riktlinjer har tagits fram för skolgårdar friytor med avseende storlek och solavskärmning.

- Friytan ska ligga i direkt anslutning till verksamhetens byggnader så att barnen och eleverna kan självständigt ta sig mellan skol- eller förskolebyggnaden och friytan.
- Det är inte lämpligt att med staketindelning dela utegårdar som hindrar eleverna från att springa obehindrat och kan göra det svårare att ta sig mellan soliga och skuggiga delar av gården.
- Minst 50 procent av friytan vid populära lekställen bör vara solskyddad för att minska direkt solexponering.

- Befintlig växtlighet ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt för att hindra direkt solexponering. Om naturlig växtlighet saknas behöver man kompensera med konstgjord skuggning i form av pergolor med planterade klättrande växter, segeldukar och parasoller.

	Nyetableerad skolverksamhet	Befintliga skolor
Friytans placering	Friytan ska ligga i direkt anslutning till skolbyggnaden.	Om friytan inte ligger i direkt anslutning till skolbyggnaden så behöver skriftlig rutin finnas i verksamhetens egenkontroll som garanterar barnens utevistelse.
Friytans storlek	Om inte friytan möter Boverkets rekommendationer måste verksamhetsutövaren visa att platsen är lämplig för verksamheten genom att redovisa vilka kompensatoriska åtgärder som vidtagits. Miljöförvaltningen bedömer om redovisade åtgärder är tillräckliga.	Om inte friytan möter Boverkets rekommendationer måste verksamhetsutövaren visa att platsen är lämplig för verksamheten genom att redovisa vilka kompensatoriska åtgärder som vidtagits. Miljöförvaltningen bedömer om redovisade åtgärder är tillräckliga.
Friytans solexponering	Befintlig växtlighet behöver bevaras för att 50 procent av friytan vid populära lekställen ska hållas skuggad. Om detta inte uppnås kan det kompenseras med konstgjord skuggning.	Om naturlig växtlighet saknas som solskydd så behöver det kompenseras med konstgjord skuggning. Friytan får inte vara uppdelad med staket så att skuggade delar av friytan avskärmas.

Tabell 2. Riktlinjer gällande skolgårdars friyta och solexponering.

3. Materialval

Barn växer och utvecklas som gör att de är särskilt känsliga för kemiska substanser. Enligt miljömål för giftfri miljö ska barns exponering för farliga kemikalier minska. Det är därför viktigt att material som används på skolgårdar inte avger giftiga ämnen. Särskilt viktigt är detta i förskolor då små barn har en benägenhet att stoppa saker i munnen. Val av material ska vara genomtänkta och hänsyn ska tas till allergier och kemikalieinnehåll. Byggnads- och inredningsmaterial på skolgårdar ska vara lågemitterande för att avge så lite kemiska ämnen som möjligt.

Utemiljöer behöver inte innehålla stora, dyra utrustningar för att vara utmanade eller roliga. Sammanhanget mellan natur och utrustning är mycket viktigare. Förskolebarn med natur i utemiljön har både bättre motorik och

högre koncentrationsförmåga än barn med en naturfattig utemiljö. Dessutom har de färre sjukdagar.

Leksaker är varor som är speciellt riktade till barn och innehållet av ämnen som får användas i dessa regleras enligt kemikalielagstiftningen. För byggmaterial gäller inte samma krav eftersom användningsområdet är ett annat. Därför är det viktigt att rikta särskild uppmärksamhet åt vilka byggmaterial som används i skolmiljön och att lek med byggmaterial undviks.

3.1 Trä

Tryckimpregnerat virke och annat kemiskt behandlat trä ska undvikas. Alternativ kan vara användning av termiskt behandlat virke eller kärnvirke av exempelvis lärk och ek. Dessa har en naturlig längre hållbarhet än vissa andra träslag i avseende att de har högre resistens mot angrepp av virkets förstörande organismer och kan vara ett alternativ på material som ska hålla länge och stå emot väder och vind. Annat trä som är bra att använda kan vara obehandlat virke som sedan målas eller oljas in. Bra material i lekställningar är obehandlat virke, miljöklassat virke, HPL (highpressure laminat), stål, aluminium och limmat virke.

Lekredskap ska inte bestå av material som inte är avsett som lekredskap så som kabeltrummor eller lastpallar.

3.2 Plast

Plast kan ge ifrån sig ämnen som kan vara skadliga för människa och miljö. PVC-plast (polyvinylklorid) är olämpligt att använda i skolmiljöer eftersom det innehåller kemikalier som enligt Naturvårdsverket klassas som särskilt farliga ämnen. Därför är plaströr, plastslangar eller andra produkter av PVC-plast olämpliga som lekredskap i barn och ungas miljö.

Plastmaterial inkluderar även gummimaterial. Bildäck, konstgräs och fallskyddsgummi är vanligt förekommande på skolgårdar i olika former av och kring lekutrustning.

3.3 Bildäck

Bildäck som är tillverkade innan 2010 ska helt undvikas då de kan innehålla flera ämnen som inte ska komma i kontakt med barn, bland annat högaromatiska oljor som är cancerogena. Särskilt olämpligt är det att plantera ätbara grödor eller växter i bildäck. Miljöförvaltningen bedömer att bildäck ska bytas ut och ersättas med något som är gjort av ett mer lämpligt material.

Gamla däck som suttit på bilar, lastbilar, traktorer etcetera ska aldrig tas emot som lekredskap eftersom det är ett avfall. Däckförsäljare är skyldiga att se till att däcken tas omhand på ett miljömässigt godtagbart sätt.

Däckgungor som är köpta så, är nya däck, och dessa ska vara kontrollerade av företaget som säljer dem och därmed kunna användas av barn. Bildäck i gungor ska vara testade och godkända för offentliga lekplatser och fria från HA-oljor.

3.4 Konstgräs och fallskyddsgummi

Jämfört med naturgräs tål konstgräs och fallskyddsgummi mer slitage, men innehåller oftast små korn av gummi eller plast, så kallat granulat, och bidrar därför till spridning av mikroplaster. Mikroplast är plastfragment med storleken 1 nm-5 mm och kan redan vara tillverkat som små partiklar eller bildas vid slitage och nedbrytning av materialet. När de sprids i naturen så bidrar de till föroreningar av dagvatten och hav.

Granulat består ibland av uttjänta däck och innehåller ett flertal kemiska ämnen med farliga egenskaper. Konstgräs och gummimattor ska därför inte innehålla fyllnadsmaterial av granulat ifrån använda bildäck.

Konstgräsplaner från vilka spridning av granulat sker till miljön utgör miljöfarlig verksamhet med stöd av 9 kap. 1 § miljöbalken.

3.5 Landskrona stads plastpolicy

Den 29 april 2019 antog kommunfullmäktige i Landskrona stad en policy för hur man ska använda plastprodukter i staden och i de kommunala bolagen. Målet är att minimera negativ påverkan på människors hälsa och miljön. Tanken är att policyn ska reglera hur alla delar av organisationen väljer, hanterar och återvinner plastprodukter. Beslutet innebär att varje förvaltning och kommunalt bolag skall inventera sin användning av plast i olika produkter en gång per mandatperiod.

Enligt plastpolicyn ska Landskrona stad använda sig av de plastprodukter där det är det bästa materialet ur ett hållbarhetsperspektiv. Plastprodukter av engångsslag ska i första hand vara producerade av förnybar råvara. Plastprodukter som inte kan ersättas med lämpligt alternativt material eller som kan återvinnas, ska ersättas av plastprodukter av förnybar råvara alternativt av material som kan ersätta plasten och som är återvinningsbar. Idag finns hälso- och miljövänligare material på marknaden och därför ska dessa i största möjliga mån användas om det inte går att motivera annan användning.

Lagkrav

- *Miljöbalken 9 kap 9 §* - lokaler och utomhusmiljöer för förskolor ska brukas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer. Det är verksamhetsutövaren som ska kunna visa att barnen har en fullgod utomhusmiljö. Det är verksamhetsutövaren, vare sig verksamhetsutövaren är ägaren eller nyttjanderättshavare, som ansvarar för att olägenhet för människors hälsa inte uppkommer.
- *Försiktighetsprincipen (2 kap 3§)* – innebär att verksamhetsutövaren ska vidta åtgärder eller begränsningar i sin verksamhet eller vidta andra försiktighetsåtgärder för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller andra olägenheter för miljö eller hälsa uppstår.
- *Bästa möjliga teknik (2 kap. 3 §)* – innebär att det vid yrkesmässig verksamhet ska bästa möjliga användas teknik för att förebygga, hindra eller motverka att skada eller andra olägenheter för miljö eller hälsa uppstår.
- *Produktvalsprincipen (2 kap. 4 §)* – innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism.

Vägledning

Landskrona stads policy för användning av plast [Policy för användning av plast](#)

3.6 Riktlinjer för materialval på skolgårdar

- Använd inte trä behandlat med miljöfarliga ämnen, så som tryck-impregnerat trä. Obehandlat virke som målas eller oljas, miljöklassat virke, kärnvirke (lärk, ek, tall), HPL (highpressure laminat), stål, aluminium och limmat virke är material som är giftfria och lämpliga material att använda på en skolgård.
- Lekredskap som innehåller mikroplaster, eller som kan bilda mikroplaster bör fasas ut och ersättas med alternativa, miljövänligare lösningar och produkter.
- Policyn för användning av plast i Landskrona säger att staden bör sträva efter att hitta ersättningsmaterial för plast- eller gummigranulat i konstgräsplaner. Dessa bör baseras på naturliga material.
- Miljöförvaltningen rekommenderar att man inte planerar att anlägga material som kan avge mikroplaster på skolgårdar i Landskrona. Om verksamhetsutövaren anser att det finns ett behov av att använda

konstgjorda material på skolgården, ska de inkomma med en motivering som förklarar behovet.

- Det är lämpligt att kräva att entreprenören som anlitas vid inköp av lekredskap använder ett miljöbedömningssystem som Byggvarubedömningen, SundaHus eller BASTA.

	Nya skolor och befintliga skolor vid större renoveringar samt inköp av nytt	Befintliga skolor
Lekredskap/lekställningar	Använd inte impregnerat trä Använd obehandlat virke som målas eller oljas, miljöklassat virke, kärnvirke (lärk, ek, tall) och till lekställningar limmat virke, HPL (highpressure laminat), stål, aluminium. Använd i största möjliga mån naturliga material före plastprodukter. Vid val av plast, välj återvinningsbar plast, plastprodukter av förnybar råvara, biobaserad plast. Använd inte uttjänta bildäck. Använd inte överblivet byggmaterial.	Ta bort kabeltrummor, lastpallar och andra material med impregnerat eller behandlat trä med miljöfarliga ämnen. Ta bort överblivet byggmaterial så som plaströr, plastslangar eller andra produkter av PVC-plast. Ta bort gamla däck som suttit på bilar, lastbilar, traktorer etcetera.
Konstgräsplaner	Om en ny konstgräsplan ska anläggas bör anläggningen anmälas till miljönämnden. Förnyelsebart material ska i största möjliga mån användas som fyllnadsmaterial i de konstgräsplaner som kräver detta.	Om en ny konstgräsplan ska anläggas bör anläggningen anmälas till miljönämnden. Ta bort granulat från konstgräsplanerna. Om granulat behövs ska det i första hand utgöras av förnyelsebart material. Se till att granulatet inte sprids till dagvatten eller omgivande mark.
Fallskyddsytor	Planera inte att anlägga ytor med material som kan bidra till spridning av mikroplast. Använd i stället naturliga material så som exempelvis sand eller kork.	Gummimattor ska inte innehålla fyllnadsmaterial av granulat ifrån använda bildäck eller andra produkter som kan innehålla ämnen som är farliga för hälsan. Fasa ut dessa material. Se till att befintliga ytor underhålls och lagas så fort det blir hål för att inte bidra till spridningen av mikroplast.

Tabell 3. Riktlinjer gällande materialval och åtgärder vid förekomst av olämpliga material på skolgårdar.

4. Bedömning

Vid anmälan om ny verksamhet ska du som verksamhetsutövare visa att platsen är lämplig för verksamheten. Om platsen i sig inte är lämplig ska du redovisa vilka kompensatoriska åtgärder som du kommer att vidta.

Miljöförvaltningen ska då göra bedömningen om platsen tillsammans med de kompensatoriska åtgärderna är lämplig för verksamheten.

För varje tillsyn som utförs på en befintlig skolgård gör miljöförvaltningen en samlad bedömning av vad som observerats på skolgården. Med grund av riktlinjerna som anges här görs bedömning om skolgården uppfyller kraven för en bra utemiljö för barn och elever. Om kraven inte uppfylls kommer krav på kompensatoriska åtgärder att ställas.